

Pintures romàniques de l'església de Santa Maria

Montmeló

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Plaça de Santa Maria, núm. 1
Emplaçament: Església de Santa Maria

Coordenades:

Latitud: 41.55006346783
Longitud: 2.2492066025734
UTM Est (X): 437385
UTM Nord (Y): 4600094

Classificació

Número de fitxa: 08135 - 81
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Element arquitectònic
Estil / època: Medieval Pre-romànic
Segle: XII-XIII
Autoria de l'element: Desconeguda
Estat de conservació: Bo
Protecció: Legal i física
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: IBARS PÉREZ, Gemma i CASTEJÓN VIDAL, Pol (2011). Catàleg del patrimoni arqueològic i arquitectònic de Montmeló. Text Refós. Ajuntament de Montmeló.
Data aprovació: dj., 08/03/2012 - 12:00
Accés: Fàcil
Ús actual: Religios/Cultural
Titularitat: Privada
Titular: Bisbat de Terrassa (Carrer de Vinyals, núm. 47; 08221 - Terrassa)
Fitxes associades:

Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dc., 17/01/2024 - 08:15

Descripció

L'església de Santa Maria de Montmeló conserva *in situ* decoració pictòrica del què havia estat l'absis de l'església romànica, actualment convertida en una capella lateral.

Les pintures de l'absis es distribueixen a la manera clàssica de l'època en tres registres. En el registre superior es representa la *Maiestas Domini*, perduda en gran part, però que a l'any 1948 encara era visible (Monteal i Tejada, 1948), envoltat pel Tetramorf o símbol dels quatre evangelistes. En el registre inferior, s'observen restes de representacions de cortinatges. És en el registre intermedi on es desenvolupen les principals escenes d'aquestes representacions. En el cas que ens ocupa, es tracta d'escenes que tenen com a protagonista la Maredeu, Santa Maria, que és l'advocació a la que està consagrada l'església. Al costat dret hi trobem l'Anunciació i la Visitació. És a dir, l'anunci que li fa l'Àngel com a missatger de Déu que serà mare i la visitació que Maria fa a la seva cosina Isabel per dir-li la bona nova. Al costat esquerra, es mostra l'escena de l'Epifania, l'Adoració dels Reis d'Orient.

Observacions:

L'any 1965, mossèn Mateu Santacana sol·licita ajut a la Diputació de Barcelona per tal de dignificar les restes romàniques de l'església. Les obres aniran a càrrec del Servei de Catalogació i Conservació de Monuments de la Diputació de Barcelona, actualment Servei de Patrimoni Arquitectònic Local (SPAL). També es va intervenir en la consolidació dels arcs i murs confrontants de l'absis, en la façana i en el campanar. Les obres es van interrompre fins que a l'any 1985, mossèn Ferran Bueno contacta amb el Servei de Restauració de la Generalitat de Catalunya i es fan obres d'accés al campanar i es van consolidar les pintures.

L'any 1996 es fa una intervenció arqueològica de la part romànica i l'any 2001 s'intervé a la coberta de l'absis i s'instal·la la barana i la il·luminació per millorar-ne la presentació.

Història

Les transformacions de l'edifici durant el segle XVII van fer que l'absis i les pintures romàniques quedessin totalment tapats durant dos segles. A més, externament hi havia construccions adossades a l'església que impedièren la visibilitat de l'absis.

La troballa la realitzà, l'any 1946, el senyor Lluís Monreal Tejada, que era comissari del *Servicio de Defensa del Patrimonio Artístico Nacional*, que passaria a denominar-se *Comisaria Nacional del Patrimonio Artístico Nacional*. Va fer una primera descripció (1948) que ha permès saber com eren alguns fragments que s'han perdut. Anava acompanyat d'un pintor, Carles Bécquer Domínguez i que va escriure: "*Todas estas pinturas estan ejecutadas al fresco con una técnica bastante perfecta. Jamás han sido restauradas o repintadas. Sus colores predominantes son un rojo vivo y un gris plomo que da la sensación de azul. Corresponden al siglo XIII y su importancia principal estriba en que són las más próximas de esta época que se conocen respecto a Barcelona...*".

Bibliografia

- AA.DD (1991). Santa Maria de Montmeló. Dins A. Pladevall (coord.). *Catalunya romànica*, vol. XVIII, (pp. 383-386). Barcelona: Enciclopèdia Catalana.
- CARRASCO, Maria Antonia; GUASCH, Manel i UMBERT, Josep (1995). *L'església de Santa Maria de Montmeló: 1050 anys*. Centre d'estudis Montmeló.
- CARRASCO MARTÍ, Maria Antonia (2019). *Redescobrim l'església de Santa Maria de Montmeló*. Jornades Europees del Patrimoni. Ajuntament de Montmeló i Centre d'Estudis Montmeló.
- CARBONELL ESTELLER, E. (1974). *L'art romànic a Catalunya: segle XII*; vol. II. Barcelona: Edicions 62.
- FERNÁNDEZ TORREGROSSA , A. (1946). *Breve historia de Montmeló*. Barcelona.
- FERNÁNDEZ, A.; PIÑERO, A.; UMBERT, J. (1994). *Aproximació a la història de Montmeló: segles IX-X*. Centre d'Estudis de Montmeló.
- FERNÁNDEZ, A.; PIÑERO, A.; UMBERT, J. (1994). *Aproximació a la història de Montmeló: segles X-XII*. Centre d'Estudis de Montmeló.
- IBARS PÉREZ, Gemma i CASTEJÓN VIDAL, Pol (2011). *Catàleg del patrimoni arqueològic i arquitectònic de Montmeló*. Text Refós. Ajuntament de Montmeló.
- MARTÍ BONET, J.M. (1981). *Catàleg monumental de l'arquebisbat de Barcelona*. Vallès oriental, vol. I. Barcelona.
- MAS, J. (1921). *Notes històriques del bisbat de Barcelona, XIII*.
- MONREAL TEJADA, L. (1948). *La primitiva iglesia de Montmeló y sus pinturas románicas*. Granollers.
- UMBERT, J.; PIÑERO, A. (2000). *Antonio Aymar y Puig*. Centre d'estudis Montmeló, núm. XX.
- VILA i CARBASSA, Josep Maria (nn.cc). *Memòria de l'excavació arqueològica realitzada a l'església de Santa Maria de Montmeló (Vallès oriental)*, juny-juliol de 1997.

Enllaços d'interès:

[Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya.](#)

[Memòria de l'excavació arqueològica realitzada a l'església de Santa Maria de M...](#)

